

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

Spre o nouă realizare

Apel

către toți membrii corpului didactic primar din jud. Sălaj

In coloanele revistei „ȘCOALA NOASTRĂ” am arătat necesitatea imperioasă a înființării unei bănci proprii a noastră, care în aceste zile de grea încercare și de grijă generală, ne-ar ameliora în mare măsură suferințele și-ar seca multe lacrimi de durere care au brăzdat adânc fețele istovite ale colegilor noștri, angajați în munca celui mai măreț ideal: CULTURALIZAREA GENERALĂ ȘI LUMINAREA MASELOR, muncă, ce constituie un adevărat apostolat pentru care primim o remunerație materială din cele mai modeste, egală cu mizeria.

Consultând, dela apariția îndemnurilor amintite, o mare parte a colegilor noștri, ideea au împărtășit-o cu cel mai mare entuziasm, așteptând cu nerăbdare înfăptuirea ei.

Nu voiu insista deci cu aceasta ocaziune asupra importanței băncii noastre ca cel mai puternic mijloc pentru închegarea rândurilor, întărirea spiritului de solidaritate și prosperarea intereselor materiale și morale individuale și comune, lucruri pe care le cunoașteți și simțiți cu toții.

Subliniez însă, cu toată hotărârea, că a sosit momentul suprem, ceasul al doisprezecelea, — pentru realizare.

Am desfășurat stindardul și dacă cu toții ne vom

înrola sub el, vom da cea mai vorbitoare dovadă de simțul de solidaritate și vom croi cu propriile noastre puteri și jertfe drumul către izbândă, care va fi a noastră și care este absolut sigură. Totul este în funcție de voința comună, hotărâtă și neșovăelnică.

Invit deci prin acest apel pe toți frații învățători din județul Sălaj, ca să se încorporeze în aceasta nouă tabără de apărarea noastră profesională, care va constitui — sunt sigur — o măreață și formidabilă fortăreață a acumulării și răspândirii energiilor chemate să stea de veghe la frontiera noastră etnică spre occident.

In interesul bine determinat al fiecărui coleg, îi solicit adeviziunea la punerea pietrei fundamentale a acestui edificiu al nostru, prin completarea „DECLARAȚIEI“ anexate, care se va înainta Revizoratului școlar în termen de trei zile, pentru a putea începe lucrările pregătitoare în vederea realizării cât mai grabnice a acestei fortărețe de apărare*).

La banca ce se proiectează, vor putea fi membri societari învățătorii activi, cât și pensionari.

D. MĂRGINEANU.

*) Declarațiile s'au trimis tuturor membrilor corpului didactic primar din județ. (N. R.)

DI D. V. Țoni

și apărarea intereselor învățătorești

O parte din funcționarii cari formează aparatul de stat al acestei țări, în decursul acestui an, cu începerea dela 1 Ianuarie a avut de suportat pentru motive de crize bugetare o nouă curbă de sacrificiu, aplicată la salariile, ciuntite deja în mai multe rânduri.

Felul după care sunt aplicate aceste reduceri, sunt lipsite de orice criteriu de logică, fapt care a dat naștere la o mulțime de nemulțumiri, dintre cari, natural, unele sunt pe deplin justificate.

Ca de regulă, membrii corpului didactic primar, nici de data aceasta nu au fost cruțați, cu toate că protestul lor disperat s'a ridicat ca un freamăt de durere, care dă naștere în eul fiecăruia la o mare revoltă de nedreptate.

Exponentul vajnic al tuturor nemulțumirilor din partea învățătorilor, a fost dârzul și neobositul nostru președinte, Dl D. V. Țoni, care ca unul ce și-a dat mai bine seama de ceea ce ni s'a făcut, a încercat și a făcut toate demersurile, pe care numai le-a văzut de bine, pela factorii răspunzători, cerând cu tăria documentală a argumentelor sale, exceptarea corpului didactic primar dela noile reduceri.

Neobținând revendicările cerute și legale pentru învățători, Dl Țoni a căutat și a făcut cuoscut în parlamentul țării ilegalitatea ce se face din nou învățătorilor, apelând prin un frumos discurs, la sentimentul de umanitate al reprezentanților națiunii, cărora le-a cerut sprijinul pentru lupta cauzei învățătoarești.

Dl Țoni prin o elocință retorică, a expus în fața parlamentului, motivele pentru care învățătorii nu pot primi cu brațele încrucișate noile reduceri și aceasta pentru faptul, că dânsii sunt cei mai loviți prin măsura luată și aceasta din următoarele motive :

1. Nu au primit salariul după cum au fost încadrați în legea de armonizare a salariilor din 1927, necalculându-se coeficientul la gradații, cu toate că aceasta face parte integrantă din salariu.

2. În urma neplătirii sumelor legale de salar, care au fost și sunt răpite de către stat.

3. Pânăcând unor categorii de salariați li s'a aplicat două sau trei curbe de reduceri, învățătorilor prin neîncadrarea din 1927 li se aplică patru.

4. Pe doi ani în urmă nu s'au plătit gradațiile și înaintările.

5. S'au luat sumele cari trebuiau să se dea celor bolnavi în caz de coecediu de boală, pentru plata suplinitorului.

6. Are de primit salarii rămase în restanță pe cinci sau chiar șase luni din urmă, pe două sau trei luni din 1931 și ia fel din 1932.

7. Salarul primit nu asigură minimul de existență și aceasta în special al învățătorilor tineri, ceea ce aduce cu sine umilirea și înjosirea lor, trebuind să-și cerșească bucata de pâine dela aceia care de multe ori rânjesc cu dispreț în fața suferinței lor.

8. Nu admit împărțirea salariaților publici în două categorii, în privilegiați și oprimați, cerând totodată, ca statul să despăgubească pe învățători cu sumele cu cari îi datorează și atunci ei vor fi primii, cari vor primi fără nici un murmur măsurile luate de guvern pentru îndreptarea relelor cari periclitează formația și existența statului în actuala lui formațiune, iar cota de reducere a salariilor după asigurarea unui minim de existență, să se facă în mod progresiv la toți funcționarii fără nici o excepțiune.

Cuvintele Dlui Țoni au fost acoperite de aplauzele întregului parlament, ceea ce a însemnat un act de aprobare a revendicărilor celor cerute de învățători sub al. 1—7 și al modificării proiectului de lege, așa după cum s'a cerut sub punctul 8.

Cu toate acestea, vedem însă că proiectul de lege întocmit de guvern devine lege fără nici o modificare, iar justele revendicări ale învățătorilor și de astă dată sunt nesocotite, sancționându-se una dintre cele mai mari nedreptăți, pentru înlăturarea căreia Dl Țoni, secondat de alți câțiva colegi parlamentari au tratat așa de uman, pentru care fapt, ca drept recompensă, a fost atacat cu huiduțiile acelor cari mai înainte au aprobat punctul de vedere al învățătorimei, exprimat prin graiul său și pe care nimeni nu l'a putut răsturna.

Lovitura ce ni s'a dat și de astă-dată ne doare, dar ne mângăe faptul că din partea aceluia, căruia i-am încredințat destinele noastre, am fost susținuți până în ultimul moment.

E dela sine înțeles însă, că justele noastre revendicări au fost sabotate chiar și de majoritatea colegilor parlamentari, cărora ca semn de revoltă, le aruncăm în față întreg noroiul nemulțumirii noastre.

A fost și acesta un act de slăbiciune, care ne caracterizează pe unii dintre noi, față de cari ar trebui să se ia măsurile de cuviință.

Cât pentru cei ce ne-au apărat cauza, le suntem și le vom rămânea adânc recunoscători, îndemnându-i la acțiune, care odată tot va trebui să triumfe, știindu-ne pe noi alăturarea de dânsii, făcând și promițându-le din parte-ne tot ceea ce omeneste ne va sta în putință.

Cât pentru Dl Țoni, îl rugăm să renunțe la hotărîrea ce și-a exprimat-o în ultimul său aliniat din articolul d-sale: »Triumful nedreptății« și să poarte pentru mai departe stindardul cauzei învățătorimei, care acum poate mai mult ca nici odată îi cere puterea atitudinii sale hotărîtoare, pentru care ea îi va rămânea adânc recunoscătoare.

Cu Dzeu și cu dreptatea deci înainte!

Sabou Alexandru.

UN PAS SPRE „ȘCOALA ACTIVĂ“.

Principiul școlii active este deja cunoscut și numai există învățător să nu fi auzit de el. Fiecare cred, își dă seama de importanța acestui nou curent și totuși veche dorință în pedagogie. E o veche dorință și afirmare, deoarece chiar la noi Români, încă de neum 60—70 ani găsim îndemnuri spre o nouă orientare a școlii, în senzul celei concepute actualmente, de marii noștri pedagogi și îndrumările date de Institutul pedagogic Român.

E o chestiune nouă, un principiu nou și nu-i mare lucru să mai rămână nou încă decenii întregi, deoarece spiritele nu sunt accesibile — la moment — pentru inovații de ordin moral și nici nu se interesează cineva de aproape, să pătrundă înțelesul curentului nou în pedagogia noastră românească,

Pe baze teoretice, prin urmare abstracte, toți se solidari-

zează și precum sunt de rari ciorile albe, așa sunt de rari acei cari caută să se bazeze pe experiențe proprii în desăvârșirea educației individului și colectivității. Sunt frumoase paginile lui; G. G. Antonescu, I. Gabrea, Radu Petru, etc., dar nu sunt trandafirii rezultatele recoltate în școlile noastre. Cum adevărat, noi nu ne interesăm de chestiunile ce preocupă și adâncesc circumvoluțiunile unor cercetători?

Ba da... ne interesăm, dar paremi-se nu traducem în fapt nimic din ceace teoretic se discută în lumea largă. Noi știm că teoria fără practică e nulă, iar practică fără teorie mai poate subexista. Bătrânii noștri învățători fără prea multă teorie au săvârșit — prin practică — lucruri alese. Noi cei de azi cu puține, ori mai multe teorii, ar trebui să realizăm lucruri remarcabile. Dar ne mulțumim și suntem satisfăcuți a memoriza câteva percepte și principii fără să căutăm a aprofunda înțelesul lor practic, ori și mai mult, nu ne interesează dovedirea aceluia moment psihologic sau acțiune psihică prin prisma vederilor noastre practice, bazate pe experiențe sistematice, ori chiar oportune, dar necondiționat trecute prin sita conștiinței luminate, a aceluia judecător, care nu va permite să fim superficiali și apatici.

Viața noastră de toate zilele ne oferă cea mai bogată și mai intensă preocupare a traducerii în fapt a celor mai bune și mai potrivite percepte și îndrumări, din vastul teren al pedagogiei. Noi să fim cei dintâi, cari să arătăm teoreticienilor, că în ce măsură și prin ce mijloace se pot adopta principiile lor. Și dacă vom fi conștii de acestea preocupuri, mult putem ajutama.

Putem ajuta pe mici copii, putem ajuta neamul nostru și ne putem ajuta pe noi. Lucru principal e, ca nici o chestiune din viața noastră profesională să nu o trecem cu iuțala fulgerului la... dosar, ci să fim mai persistenți, mai cercetători și vom găsi comori. Să-i înmagazinăm memoria copilului și să-i răpim timpul copilăriei cu vorbării și date adesea fictive

Ori să dăm dovadă că un școlar trecut prin mâna învățătorului X... știe istorie mai bine ca Nicolaie Iorga. Asta e scopul școlii și prin urmare a istoriei? să știe multe și să nu simtă nimic. E o greșală tradițională și foarte frecventă. Există oare un folos real în faptul că cineva cunoaște momentele de sbucium și de mărire a neamului său și totuși nu-și iubește țara și nu simte nici o venerație față de martirii ei? E o greșală a trecutului că mai considerăm obiectele de studii, scopuri principale

și nu mijloace pentru atingerea unui scop sublim. Chiar acum îmi vine în minte că în 1915, un revizor Ungur, întreabă pe un copil dela o școală confesională — românească — că „ce ar face el, dacă mica Românie ar intra în războiu, cu cine ar ținea el“? Elevul fără să ezite un moment, răspunde: „Cu Românii“ Pentru ce asta?... pentru că bătrânul învățător, când vorbea de Românii din Transilvania... suspina iar când prevedea în lecțiile lui realizat pe vecie visul lui Mihai-Eroul, se'nsenina de bucurie, dar suspina, căci el... poate nu va mai vedea acele zile. Copilul acela, oricare ar fi el, poate nu știa data suirii pe tron a lui Mihai, ori ocuparea Transilvaniei, dar inima lui ardea de dorul... să fie mare, să poată contribui și el, la realizarea acestei dorinți unanime. Ori azi când avem lipsă mai mult poate ca oricând în trecut, să ne iubim țara și neamul, credem că e suficient să predăm istoria „de aci până aci... pe derost“. Să știe copilul toate datele și desfășurarea cronologică a evenimentelor și să nu înțeleagă nimic din cuvintele lui C. Brâncoveanu „Mai bine mor creștin, decât să trăies păgân“.

Școala activă nu urmărește filosofi sau genii, căci acei se nasc și se impun. Ea urmărește oameni integri, morali, cari se impun prin fermitatea caracterului lor. Oameni cari să distingă binele de rău și mai presus; să respecte aceste calități, Un cetățean care a isprăvit școala nu e în stare să respecte lacrimile și durerea unui olog, înseamnă el ceva pentru deaproapele său, pentru neamul și țara lui. Oricâte dogme de religie știe recita, oricâte pagini din Scriptură, dacă nu e pătruns de veracitatea lor și nu simte necesitatea de a le aplica prin filantropie, e un ceva, care n'aduce nici un folos real.

Dacă vom înțelege Școala activă, respective principiile cari îi stau la bază, ne vom nizuși să apreciem mai mult scopul și toate colecțiile noastre nu vor fi scopuri intrinsece, ci mijloace pentru realizarea scopului; am făcut un pas remarcabil și în general ne vom distinge de epoca caracterizată de rutină. Trebuie să se știe că nu pentru acea predau lecția respectivă, ca să o știe copiii. Nu... ci pentru că prin ea să cultiv sau să reprim ceace am constatat bun sau rău. Și organele de control în această direcție ar trebui să îndrumeze și sfătuiască și nu acea că „necon condiționat programa analitică să fie respectată adlitteram. E părerea mea de altfel și am motive suficiente să o susțin. Nu neglijam nici programa, căci știu că și ea prezintă mijloace bine

definite, pentru un scop concentric. Pentru ajungerea scopului, trebuie să selecționăm și mijloacele noastre de acțiune; Cu brutalitate, despotism, ură și revanșe, nu poți face nimic bun.

Nu cred să mai fiu de părerea că din copil numai cu „bătaia“ faci om de treabă. Ori Pestalozzi, prin bătaie, adrese înjurioase părinților, — în clasă — a captivat inimile școlărilor săi. Astfel de proceduri — regretăm — dar n'aduc bucurie și satisfacție și nici mulțumire sufletească; nici în cer, nici pe pământ.

Învățătorul prin tactica sa, e singur stăpân și e în stare să facă ceva în clasa sa și mă miră faptul când dintre foști elevi acum 20—30 ani, povestesc cu mândrie „Când era dus „diacul“ ori „dascălu“, eram încredințat să 'nvăț pe toți pruncii din școală“. În astfel de cazuri, mai bine nu se țineau cursuri deloc. Căci oricât de inteligent e băiatul sau fata respectivă, tot de apucăturile unui copil dă dovadă și aptitudinile lui nu le schimbă decât: educația și maturitatea. N'aș aminti aceasta, dacă asemenea cazuri, s'ar fi îngropat demult. Da o fi bună ideia „antomiei claselor“ „conducerea de sine“ etc. dar învățătorul educator să nu lipsească dintre ei, căci în caz contrar nu e școală activă ci „școală răsbunătoare“,

Respectând copilul și prin mijloacele ce ne stau la 'ndemână (îndeosebi lecțiile zilnice) purtarea noastră față de el, mă'ndeamnă să afirm că am făcut un pas... ori mai mulți, în domeniul Școlii active, care nu va fi considerată pur fizică.

Săuca, la 18 Februarie 1933,

G. Moigrădeanu.

UN GLAS. . .

Dela destrămarea Daciei-Felix, Neamul românesc a trăit în credința refacerii ei. Această credință a fost mai întâi un vis, apoi ideal și în zilele noastre realitate. Unitatea națională, menținută prin limbă, credință, obiceiuri, port și aspirațiuni comune, pentru Românii de pretutindenea, a fost baza unității politice din zilele noastre.

Pe mormintele milioanei de Eroii, înainte adormiți întru Domnul, strămoși, părinți și frați ai noștri, a răsărit — România-Mare.

Calea întru ajungerea acestei glorioase aspirațiuni ne-a

fost luminată de istoria ființei noastre naționale.

Istoria ne-a luminat, ne-a încălzit și ne-a făcut mai rezistenți atâtor amare și dureroase asuprelor cari au trecut peste noi. Idealul național de veacuri a fost alimentat de istorie și prin emanațiile ei binefăcătoare realitate s'a făcut.

Astăzi alte culmi, alte idealuri ne-au răsărit pe primul plan: consolidarea și întărirea Neamului pe toate tărâmurile. Dușmanii cari îi avem atât înafara cât și înlăuntrul țării, luptă din răzputeri pentru stagnarea dezvoltării operei noastre, ba mai mult, pentru distrugerea a ceea ce prin lupte și suferințe de veacuri am creiat, scumpa noastră țară.

Oare să fie obstacolele vremilor de azi mai grele ca acele pe cari le-au întâmpinat strămoșii noștri? Să fie oare mai grea viața noastră ca a lor? Nu, nu!

Atunci de ce nu putem înlătura obstacolele vremii și de ce nu ne putem ușora greul vieții?

Avem noi alte aspirațiuni, alte idealuri azi, dar calea spre ele e întunecoasă. Noi nu ne-am încălzit sufletul la focul sacru al istoriei Neamului și nici ne-am luminat mintea din lumina ei.

Atâtea năsbătii nesocotite a multora, atâtea fiasco rușinoase ale celor dela conducere, în această cauză își află deslegarea.

Trist, dar adevărat. Azi avem dușmani recrutați nu numai dintre streini, ceea ce e ceva natural, dar avem și din sânul Neamului nostru, cari dau cu piciorul în trupul Neamului și luptă pentru destrămarea țării. Toți aceștia nu cunosc trecutul acestui Neam și nu vom avea pentru ei bucuria părintelui din parabola fiului rătăcit, până nu-și vor spăla sufletul în apele istoriei noastre naționale.

Marele Eminescu, la alte răspântii asemănătoare, ne-a întrebat și ne întrebăm și noi azi: »Oare să fim un popor atât de bătrân, încât să fi pierdut memoria trecutului? Să nu mai știm că în păstrarea bunurilor morale cu greu câștigate în trecut, în păstrarea elementelor educative ale istoriei române e rădăcina spornică a viitorului?»

Să ne întoarcem spre studierea istoriei, prin aceasta ne vom câștiga singura armă biruitoare în lupta ce ducem și vom duce pentru ajungerea aspirațiilor ce ne-au răsărit după unire. Ne aducem bine aminte că multe națiuni erau pe calea

pierzării, contopirii cu alte neamuri și numai începutul culturii istorice le-au deșteptat la o viață națională și politică.

Istorie, cât mai multă istorie, *acesta e glasul* conștiinței anonime românești, nepătate. De nu vom asculta acest glas, vom petrece acest Neam la mormânt și vom plânge pe ruinele țării noastre mai amar cum a plâns Eremia prorocul odinioară pe ruinele Ierusalimului.

»Peirea ta prin tine Israile«.

E grozav, sinistru chiar, dar ușor de închipuit dacă boalele sociale ale veacului se vor întinde ca o molimă, secărând victime dintre noi și dacă nu ne vom lumina dela farul istoriei la răspântiile vremii.

Să ne întoarcem spre cunoașterea istoriei Neamului românesc și vom căpăta puterea de coordonare a energiilor naționale spre înfruntarea uneltirilor de subminare ale dușmanilor Neamului și Țării noastre. Toate valurile curentelor subversive se vor evapora la isbirea lor de trupul națiunii române încheșat la focul sacru al istoriei și vor vedea clar răuvoitorii noștri puterea de viață a națiunii române.

»Să ne ținem de cele trecute; ele pot să ne scape de peire. Să ne ținem de obiceiurile strămoșești, atât cât nu sunt împotriva dreptei cugetări. Să ne ținem de limba, de istoria noastră, cum se ține un om în primejdie de a se îneca, de prăjina ce i se aruncă spre scăpare. Istoria românească să ne fie cartea de căpetenie, sprijinul naționalității noastre«. (M. Kogălniceanu.) Atunci vom fi fii vrednici ai acestei țări și adevărați urmași ai strămoșilor noștri de dincolo de mormânt.

Iar noi învățătorii la *glasul* acesta, să răspundem propovăduind evanghelia Neamului, istoria Românilor.

Acesta e un apostolat izvorit dintr'un imperativ al vremii și Neamul așteaptă mântuirea prin el.

Să nu uităm: *Istoria e făclia la intrarea pe poarta viitorului.*

Ardeleanu I. Senior.

Momente psihologice în procesul învățării.

Fără nici un artificiu pedagogic și pe baza exclusivă a constatărilor psihologice de până acuma s'a ajuns să se stabilească 5 momente mai importante ale unei lecții: 1) pregătirea apercptivă, 2) expunerea sau tratarea datelor concrete, 3) asocierea lor, 4) generalizarea noțiunilor abstracte și în fine 5) aplicarea lor. Sunt unii pedagogi practiciani cari vrând să facă pe originalii modifică acești termeni și zic, în loc de pregătirea terenului apercptiv, întroducere, în loc de tratarea datelor concrete și asociere zic dezvoltare și în loc de generalizare zic concluzie iar aplicării n'au ce să-i mai facă, rămâne aplicare. Este exact, că pregătirea apercptivă se face la întroducerea unei lecțiuni ca prim moment, este exact că dupăce s'a făcut aeeastă întroducere apercptivă se dezvoltă subiectul cel nou al lecției prezentând datele concrete și punându-le în legătură unele cu altele și este adevărat că se încheie lecția printr'o concluzie, printr'o noțiune abstractă, la care se ajunge. Inșă noțiunile acestea nu mai au preciziunea psihologică, pe care o au noțiunile date mai sus căci spre ex.: pregătirea apercptivă este o întroducere, dar nu orice întroducere este o pregătire apercptivă.

Ne oprim acum asupra fiecăruia din cele 5 momente ale unei lecții să le analizăm și să vedem dacă nu avem de făcut unele observații speciale.

1. Pregătirea terenului apercptiv. În ceea ce privește pregătirea terenului apercptiv afirmăm că una din condiții este că ideile apercptive să fie redesteptate la timp în conștiința elevului și să fie analizate spre a se stabili gradul lor de claritate. Acestea ar constitui tocmai ceea ce numim noi pregătirea terenului apercptiv. Unii oameni de școală au pus problema dacă nu cumva ne-am putea dispensa într'o lecție de această pregătire apercptivă. Ceea ce i-a determinat pe ei să pună această chestiune, este faptul că în momentul când expunem idei noi — eo ipsos — acestea prin înrudirea, pe cari o au cu anumite idei aflate în conștiință, pe baza asemănării vor răscoli aceste idei și le vor aduce la suprafață ;

prinurmăre n'ar mai fi nevoie să pierdem vreme și energie pentruca înainte de expunerea ideilor să provocăm intenționat revenirea în conștiință a ideilor apercetive; cu alte cuvinte acești oameni de școală susțin că în mod imanent, când trațezi idei noi, apar în conștiință ideile vechi menite să le aperceapă pe cele noi.

Din punct de vedere strict psihologic este un adevăr în această formulă. Cu toate acestea este imposibil să se renunțe la pregătirea apercetivă pentru următoarele argumente:

Un prim argument: suntem noi singuri că în momentul când expunem ideile noi toate ideile apercetivă de care avem nevoie se vor produce la toții elevii în acelaș moment? Răspunsul va fi categoric că nu! Ori, în cazul acesta în tratarea lecției noi se produc anumite întreruperi, din cauza unei anumite idei apercetivă cari nu s'au produs la timp. Dacă învățătorul e circumspect și observă acestea întreruperi deschide o paranteză, face o digresiune și îndreptează impetuos răul, dar întreruperea lecției s'a produs totuș. Un al doilea argument: putem noi garanta că în momentul când expunem ideile noi, acestea vor provoca la elev revenirea în conștiință a ideilor apercetivă cele mai importante? Pregătirea elevilor luată în mod absolut variază, individualitatea elevilor iarăși variază și atunci; dintre numeroasele asocieri pe cari le găsec ideile cele noi în conștiința elevilor, la unii vor reveni în conștiință elemente importante, la alții elemente mai puțin importante și astfel vor face să stagneze elementele foarte importante.

Deci, putem conchide că, asupra calităților elementelor apercetivă, nu vom fi niciodată inițiați fără pregătirea apercetivă. Un al treilea argument. Elementele apercetivă pe cari contăm în conștiința elevului de foarte multe ori sunt lipsite de claritate și precizie și chiar incomplete.

Exemplu: vrom să tratăm elevilor despre predicat și fără să facem pregătirea apercetivă, trecem direct la tratarea predicatului. Aceasta presupune cunoașterea anticipată a noțiunii de subiect.

Dacă elevii nu posedă noțiunea de subiect nu vor putea pricepe lecția nouă. Iată dar trei argumente, cari sunt suficiente ca să ne convingă de faptul că pregătirea apercetivă este necesară. În quintesență afirmăm că, în vederea clarificării și precizării aparatului apercetiv se impune imperios o pregătire apercetivă.

George Perneșiu.

O colaborare și o carte.

În comuna Chiteni (Cluj) s'a întâmplat, nu de mult, un fapt, care merită subliniat, fiind un fenomen foarte rar în zilele noastre. Tineretul fărănesc din acea comună, a organizat o frumoasă serbare, populară, pentru reușita căreia au fost elogiați în ziare. Dar nu în aceasta constă importanța faptului, care e unul obișnuit și în alte părți, cu programe tot așa de bine reușite. Ceeace îi dă un caracter de neobișnuit: e că la reușita acestei manifestațiuni au conlucrat în perfectă armonie; învățătorul, preotul și notarul satului. Iată înșfârșit trei oameni, cari trecând peste orice patimi au produs o zi înălțătoare popoului nevoiaș. Este într'adevăr semnificativă această colaborare, azi când problema culturalizării maselor apare pe fiecare zi mai imperioasă și mai necesară. Prin satele noastre mișună tot felul de agenți cari propagă fel de fel, de idei subversive, religioase, sociale, politice, cari toate sunt nesănătoase pentru ordinea de stat. Politica, subliniezi, mai ales politica, a produs în ultimul timp prin sate, atâtea discordii, dușmăni, cari au ajuns în unele părți până la crime. La orașe, cu toate că mijloacele de oprinare a rezelor sunt mai numeroase, totuși nu stăm pe o treaptă prea strălucită. Mai ales periferiile orașelor formează terenul cel mai favorabil unde prind rădăcini moravurile rele.

În contra acestor molime, distrugătoare trebuie să se facă un front dârz și hotărît, de către acei pe cari ne-am obișnuit a-i numi „intelectuali ai satelor”.

Să ne gândim la o înfrățire a învățătorului, preotului, medicului și a agronomului, cari în loc să

se taie în cuțite, risipiți în toate partidele politice, ar lua în grija lor o comună, dând sfaturi zilnice din înțelepciunea lor, gospodarilor. Într'un scurt timp s'ar schimba fundamental, aspectul satului. Am avea școala populată cu copii sănătoși, îngrijiți de părinți, conform sfaturilor medicului. În duminici și sărbători, biserica ar fi plină de credincioși, veniți să asculte cuvântul lui D-zeu din gura preotului. Răspunsurile liturgice, în loc să fie schimonosite de miorlăiturile nazale, ale unui „diac” bătrân ar fi date de corul tineretului.

Lucrul câmpului și gospodaria ar fi făcute la îndemnul, tacticoase ale celui mai învățat agricultor din comună, — agronomul.

Medicul prin sfaturi bine voitoare și conferințe ar introduce în sufletul țaranului preceptele igienice. Câte altele nu s'ar schimba în fisionomia satelor noastre prin această colaborare. Un real folos ar aduce și colaborarea veteranului.

Astfel am fi apărați în contra analfabetismului, care ne pune pe o treaptă destul de joasă, față de alte țări, de atâtea erezii religioase, de boli și molime și de recolte slabe și fără de valoare.

Incontestabil că acești intelectuali ai satelor își fac datoria fiecare în felul său, dar această propagandă, răslăjită și risipită în mod accidental, nu prinde și nu va da niciodată rodul dorit.

Inceputuri îmbucurătoare, în această direcție avem și în județul nostru. Am citit că la ședința cercului cultural din Camăr a ținut o frumoasă conferință d-șoara medic de circ. În Asuajul de sus tot cu asemenea ocazie a vorbit preotul comunei. Deci un început avem să-l încurajăm cu însuflețirea noastră și să generalizăm această colaborare.

Un colaborator de mare valoare am avea într-o carte făcută pentru gospodari, care să o folosească în toate împrejurările vieții. O Enciclopedie, care să cuprindă, pe înțelesul tuturor, tot ce trebuie să știe un plugar harnic și un cetățean bun. Aceasta ar umplea un gol în casa gospodarului. Țăranul, spre marea noastră satisfacție, observăm că citește tot ce-i cade în mână. Broșuri răspândite de agenți electorali, de bapțiști și tot felul de scripte cu conținut otrăvitor de suflete. Și pentru ce n'ar citi o carte folositoare? Aceasta carte, pe care o așteptăm va trebui să răsară neapărat tot dintr-o colaborare idealistă a intelectualilor dela sate.

Și sperăm că nu va întârzia!

Victor Fălăuș

BCU Cluj / Central University Library *inv.*

Atelierele școlare

Situația critică în care trăim azi, criza materială și morală ce predomină, a căutat să încătușeze în mrejele sale, până și cea mai necesară instituție a societății omenesti: școala primară.

Sufletul nostru ca educatori ai neamului, energia noastră consacrată pe altarul patriei, zecile de copilași, suflete plâpânde în care se razimă viitorul neamului, se lovesc de stânca nemiloasă a crizei materiale și morale. Pașii buni ce s'au luat spre mersul bun al școalei, de oameni ce au înțeles menirea acestei instituțiuni, acum par'că se năruie sub valul timpurilor de azi.

Sub imperiul cerințelor de ordin pedagogic, social și național, a luat ființă sub fostul ministru Dr. C. Angelescu în 1924, legea învățământului primar, azi în vigoare. Prin această lege școala primară s'a întregit la 7 clase, pentru toți aceia cari nu au fericirea de a urma cursul școalelor mai înalte.

Invățătorii au știut ca întotdeauna s'arate în fața țărânului importanța acestei legi și binele ce rezultă din ea.

Și toate aceste se pun sub aspra lege a amendării acelor îndărătnici. Se cere prin diferite ordine și apeluri la bunăvoința tuturor funcționarilor comunali, de plasă și județ spre o folositoare aplicare a celor de mai sus.

Frumoși pași pe drumul ce duce spre țintă.

Vin acum împrejurări noi, împrejurări vitrege, create de multe ori de oameni, ca să nărue tot aceea ce s'a creat prin sacrificii și dragoste de patrie și neam.

Atelierile școlare, începuturi frumoase de economie casnică, se nărue sub criza și neglijența multora. Fonduri pentru acest scop nu sunt. Iar dacă căutăm a le strecura în bugetul școlii suntem expuși cu durere în suflet să constatăm că nu le vom putea încasa niciodată.

Portul național dispăre, devenind numai un costum de solemnitate și serbare, iar mulțimea tineretului este lăsat în voia sorții, în grija unor condițiuni tot mai slabe de educație familiară.

Școlii lipsindu-i atelierile, nu mai poate da complexitatea educației claselor supraprimare (V, VI, VII), iar argumentul adus de părinți că nu-și pot lăsa copiii mari la școală pentru că știu destulă carte din cei patru ani de școală, iar acum trebuie să învețe și lucrurile casnice, apare just.

Ce vom răspunde noi în fața acestui argument, atunci când atelierile școlare dispar, ba în unele locuri lipsesc cu totul și complexitatea educației ce ar urma să se facă în familie nu avem posibilitatea să o întregim noi în școală?

Atât timp cât vor continua a lipsi atelierile școlare, adevăratul rost al cursului complementar scade, iar noi vom fi siliți a constata după absolvirea elevului de cl. VII-a că am făcut din el un magazin de cunoștințe, iar directive pentru viața ce el va începe ca agricultor și ca femeie casnică, nu am făcut nimic.

Dați la o parte, dragi colegi, greutatea vieții în care ne zbatem, puneți în mișcare tejelele ce în timpuri bune unele școli le-au primit, faceți ca prin mânăuirea acului să înflorească cusătura și portul nostru național spre fericirea neamului nostru.

Dați cu toții o mână de ajutor, toți cari voji binele acestei națiuni și lăsați egoismul la o parte, puneți-vă voința aproape de dragostea educatorului în legile ce le aduceți și gândiți-vă că »viitorul unei națiuni nu depinde de mulțimea fabricilor, oamenilor, corăbiilor sau regimentelor de mobilizat, ci de mulțimea școalelor și de spiritul ce domnește în acele școli. Arată-mi școlile țării tale și-ți voi spune întru cât e viabil poporul tău și până când va exista țara ta«.

Peceiu, la 18 Febr. 1932.

Vasile Buda, dir. inv.

PAGINA LITERARĂ

NEBUNA

Era o seară frumoasă de Mai. Naturei pline de viață, îmbălsămată de mirosul florilor de teiu, par'că nu-i venea a crede că s'a făcut seară și trebuie să doarmă. Luna își cernea razele printre frasinul înflorit din fața casei. Nici un șgomot în natură. Pe covorul de iarbă verde din grădină, dormiau atâția fluturi, oboșiți de sborul de peste zi. Umbra nucului se întindea pe pământ ca un covor albastru. Salcia pletoasă, de lângă fântâna bătrână, își scutura pole-nul peste apa incoloră și răcoritoare. În crângul apropiat nici un ciripit nu se mai auzia. Din când în când, la răscrucea drumului, un lătrat de câine răspândea în natură un ecou răgușit.

Pe prispa casei, respira aerul curat din nopțile senine de Mai, — o fată. Capul îi era plecat în mâna stângă. Părul ei părea auriu la razele lunii, iar brațele, albe ca de înger, tremurau, având în mâna dreaptă o scrisoare. O haină lungă îi acoperea pantofii ei simpli de pânză țesută de ea. Și în tăcerea

noapții line, suspina adânc, iar în ochii ei sclipiau două lacrimi ca niște mărgăritare. Nu era nimenea cine s'o mângăe, căci acel pe care-l aștepta, era plecat de mult și era așa departe, încât nici amintirea nu-l putea măcar apropia. Era așa de indispusă, așa de posomorită, încât suspinele nu-i dădeau nici atâta timp măcar, să-și aranjeze părul pletos căzut pe față.

În tăcerea nopții, s'ar fi uitat în depărtare, prin fundul grădinii, dar știa sigur că acel așteptat nu poate să se mai întoarcă. Era tânără și slabă și nu putea rezista atâtor sbuciumări sufletești. Dar tresăria — se uita din nou în zare și cădea iarăși pe prispă. Desfăcu scrisoarea și-i citi ultimele rânduri. Nu mai putea. . . plânsul o înăbușia, căzându-i atâtea lacrimi încât hârtia se udă cu deabinelea.

Și nu-i trebuia mult, căci amintirile o vor face roaba timpurilor trecute. Deodată, o sforțare urmată de țipete îngrozitoare.

— Te aștept! . . . Ah. . . ci-mi-tir! . . . Viorel! . . .

Cu mâinile își smulgea părul său auriu, iar cu dinții mușca scrisoarea. Tipa mereu, însă în zadar, căci el era mort de câteva zile din cauza unei nenorociri. N'a venit și nu putea să vină oricât ar fi țipat ea. Și în extazul ei, îl credea sosit, aproape și atunci de bucurie scoase un strigăt mai îngrozitor. Mâinile îi erau însângerate, ochii înroșiți și hainele rupte. . .

Săraca fată. . . era nebună. . .

Silaghi Mihai, inv.

INFORMAȚIUNI

— **Excelența Sa Dr. Iuliu Maniu** „dornic de a contribui la luminarea țăranilor noștri” (Actul donațional pt. agentura „Astrei” din Siciu) a mijlocit dela fundațiunea „I. G. Bibicescu” din T.-Severin, 5 (cinci) biblioteci populare constătoare de 300—400 volume și câte un dulap de stejar masiv-lustruit, pt. fiecare; dulapurile fiind răscumpărate de Excelența Sa în amintirea părinților Săi: Dr. Ioan Maniu și Clara Maniu n. Coroianu.

Bibliotecile s’au distribuit comunelor: Bădăcin, Siciu, Șimleul-Silv., Bobota și Bocșa prin Prea Cuvioasa Sora Cecilia (Cornelia Maniu). În pustiul vremurilor în cari trăim, bibliotecile sunt singurele ore răcoritoare pentru sufletele noastre însetate. Să dea marele Dumnezeu ca și aceste biblioteci să fie faruri de lumină în aceste deșerte răscruți a vremii. Aducem și pe această cale calde mulțumiri marelui luptător și bărbat de stat, mândria Neamului românesc, pt. comorile ce ni le-a câștigat. *Ardelean I. sen.*

— **Facem cunoscut**, că Ministerul recomandă pentru cer-

curile culturale, lucrarea Dlui *I. F. Buricescu „Indrumări metodice”*; iar cu ordinul Nr. 14540—1933, recomandă fără caracter obligator, școalelor primare și secundare din regiunea noastră „*Marșul Intregirii Neamului*”, lucrarea muzicală a Dlui Lt. Colonel *Nicolae Giuran*.

— **Retragerea creditelor pentru timbrarea actelor justificative.** Ministerul de Finanțe cu ordinul No. 338363—1932 aduce la cunoștință, că a retras autorizația dată tuturor societăților comerciale, de-a plăti prin creditare impozitul proporțional pe facturi. Această retragere de autorizație s’a publicat prin Monitorul Oficial.

În consecință, cu începere dela 15 Noemvrie 1932 timbrarea facturilor emise de societăți, se va face prin aplicare de timbre mobile sau prin viză, așa cum prescrie legea. Când se prezintă Comitetelor școlare facturi ce poartă pe ele mențiunea, că plata se face prin creditare, să se pretindă timbrarea lor conform legii timbrului.

— **Achitarea salariilor** A-vând în vedere că distribuirea salariilor prin poșta cauzează enormă muncă la Revizorat și o întârziere în primire, dând privilegii de reclamațiuni interminabile, Revizoratul se vede nevoit a alege din două rele pe cel mai mic: a reveni la plata salariilor prin delegații de circumscripții. În scopul acesta toți membrii corpului didactic vor înainta dlor directori din sediul plasei unde aparțin Procură individuală, autorizându-i să le ridice salariile dela Revizorat și să semneze Statul de plată de primire.

— **Cursurile de bibliotecari** se vor ține în București, la 20 Martie a. c. Poate participa orice învățător pe baza de concediu. Cererile de înscriere să se adreseze Direcției Educației Poporului din Ministerul Instrucțiunii.

— **Examene pentru cond. de grădini de copii.** În urma avizului Consiliului inspectorilor generali, ministerul instrucțiunii a stabilit următoarele norme pentru trecerea absolventelor de școli normale în învățământul grădiniilor de copii. Înainte de a se prezenta la examenul propriu zis, candidatele vor trebui să frecventeze timp de o lună, o grădină de copii de

pe lângă o școală normală de conducătoare.

Ele vor face în acest timp, lecții practice sub controlul direct al profesoarei de pedagogie. La proba orală candidatele vor fi interogate din: puericultură, psihologia copilului între 3—7 ani și asupra operelor de seamă care tratează despre grădinele de copii și copiii mici în general. Candidatele vor trebui să cunoască o serie de cântece și jocuri pentru copii bine studiate. După terminarea probelor orale, candidatele vor trebui să facă lecții practice.

— **Dela Asociația Generală a Învățătorilor.** D. ministru al instrucției publice, D. Gusti, a lucrat în zilele de 6 și 7 Martie, împreună cu d-nii: I. C. Petrescu, secretarul general al ministerului, P. Ghițescu, directorul învățământului primar și Ap. Culea, directorul Educației poporului, la proiectul de lege pentru organizarea învățământului primar, pe care dorește să-l depună în Parlament chiar zilele acestea.

La această lucrare menită să dea formă definitivă proiectului, a fost invitat de către d. ministru al instrucției să participe și președintele Asociației noastre generale.

Reprezentantul Asociației a

susținut la fiecare capitol și la fiecare articol din proiect punctul de vedere al învățătorilor — așa cum s'au pronunțat congresele noastre prin dezideratele votate și putem anunța că s'au luat seamă — câteodată după lungi discuții — o mare parte din ideile și revendicările noastre.

În deosebi a fost admis punctul nostru de vedere la numirea, definitivatul și înaintarea învățătorilor (nu integral însă), la control, la transferări și detașări, la reprezentarea învățătorilor în unele consilii consultative ale ministerului, ridicarea la opt a numărului anilor de studii în școala normală, înființarea școlilor normale superioare.

Proiectul va fi dat publicității și cum nu va putea fi votat prea curând, organizațiile județene și orice coleg, pot comunica conducerii asociației — și li se adresează chiar rugăminte stăruitoare în acest sens — păreri cu privire la părțile din lege ce necesită o clarificare, o îndreptare sau cari vor fi constituind o nedreptate pentru membrii învățământului primar.

Președintele Asociației va folosi acele păreri în discuția din Parlament și va căuta să obțină acolo schimbări în lege, în conformitate cu dorințele și gândirea noastră.

— **Amânarea examenului de gr. II.** Ministerul instrucției a hotărât să se amâne cu 10—15 zile examenul de înaintare la gr. II. al învățătorilor, anunțat pentru 20 Martie, ca

să se poată termina inspecțiile speciale.

Toți cei reușiți la noul examen vor fi înaintați, ca și cei cari au trecut examenul în Ianuarie, pe 1 Ianuarie 1933.

— **Onoratul Minister** cu ordinul No. 19926—1933. face cunoscut că pentru examenul de înaintare al învățătorilor, de la 20 Martie, recomandă următoarele lucrări: 1. G. G. Antonescu, *Pedagogie generală*. 2. G. G. Antonescu, *Educație și cultură*. 3. I. C. Petrescu, *Metode pt. studiul individualității*. 4. I. C. Petrescu, *Școala activă*. 5. C. Rădulescu Motru, *Vocația*. 6. S. Mehedinți, *Altă creștere*. 7. Vlad. Ghidionescu, *Igiena școlarului*. 8. I. Gabrea, *Individualizarea învățământului*. 9. I. Nisipeanu, *Religia pt. copii*. 10. F. Ștefănescu Goangă, *Selecția capacităților*. 11. Stanciu Stoian, *Din problemele localismului educativ*. 12. Stanciu și Iorgu Stoian, *Curenți noi în pedagogia contemporană*. 13. Marin Nicolescu, *Spiru Haret*.

Din acestea, candidații au latitudinea să aleagă numai 4 lucrări, pe care le vor studia în mod special. Comisia va examina pe candidat numai din fiecare din acestea, punându-l să citească și interpreteze pasajul citit, în legătură cu ideea generală a cărții. Se va examina deasemenea și din materia Pedagogie Generală, didactică și metodică, predată la școlile normale. Subiectul ce se va da pentru lucrarea scrisă, va fi formulat de Minister, în legătură tot cu cărțile recomandate mai sus.

CĂRTI-REVISTE

— „*Altă creștere*“, de S. Mehedinfi. Două probleme sunt, cari se impun învățătorului în clasă ca o imperioasă necesitate și cari formează miezul îndeletnicirilor învățătoresți.

Fiecare învățător este conștient de aceste probleme și caută să le rezolve în mod cât mai eficace, iar rezultatele cari se obțin prin rezolvarea lor, ne năzuim a le materializa în efecte cât mai fecunde. Aceste două probleme sunt: instrucția de carte, — mai pe larg punerea bazei oricărei culturi. — a doua este educația sufletească ce trebuie să o primească copilul în școală. Desigur, aceste două probleme prin metodele școlastice de azi sunt aduse în strânsă legătură una cu cealaltă, deși ele în esența lor au un caracter cu totul deosebit. Dacă în instrucția școlară, marii pedagogi din trecut și de azi au căutat să introducă metode cât mai practice și mai adaptabile intelectului copilului, era natural ca și educația sufletului să țină pas cu reformele introduse în instrucție.

Judecate și comparate aceste probleme, nu vom putea să descoperim care dintre ele are o mai mare importanță. Este covârșitoare importanța ambelor, căci din ele chiar s'a născut necesitatea școlii însăși, necesitate care determină ca ele să fie inseparabile. Deși prin ele se urmărește atingerea de

scopuri identice, totuși structura lor prea complexă nu îngăduie o studiere și valorificare a lor în mod simultan. Și ca urmare, vedem mari pedagogi cari tratează și disecă separat aceste probleme.

Din vechi timpuri educația sufletească a format centrul preocupărilor educatorilor din diferite epoci. Vedem că, metodele întrebuițate se schimbă dela epocă la epocă, fiind în strânsă legătură cu concepția societății de atunci despre bine și rău, despre moral și imoral și mai ales cu psihologia care stăpânește năzuințele omenești ale acelei epoci. Vedem că deși scopul a fost aproape același în toate timpurile, totuși nu fiecare metodă a ajuns la rezultatul urmărit.

Cea mai eficace s'a dovedit a fi cea dominantă azi în țările din Apusul cult și mai ales în Statele-Unite Nord-Americane, metodă bazată pe principiile blândeței și iubirii. Blândețea și iubirea influențează nu numai asupra omului. Autorul în cartea sa ne dă nenumărate exemple de rezultatele tratamentului blând față de fiarele sălbatece. Sunt descrise cu toată frumusețea rezultatele obținute de un îmblânzitor german Hagenbeck, care în menageria lui prin răbdare și blândețe a ajuns ca, față de el n'a existat noțiunea de fiară sălbatecă.

Îmblânzirea prin blândețe și

iubire, datează din timpurile cele mai vechi. Dovadă primitivii la cari femeia și copiii au domesticit animalele înconjurătoare. Tot firea blândă a femeii a fost mijlocul spiritual, prin care s'a ajuns la primele începuturi ale agriculturii. Ori bărbatul a trebuit să evolueze încă mult timp, pânăcând a putut să-și îndoaie avântul sălbatic.

Au trecut multe mii de ani în lupte continue și printr'o evoluție sufletească foarte înceată, pânăcând omului i-a licărit cea dintâi rază de civilizație. De aici începe cea mai rudimentară educație în familie, pe care mama o aplica în mod subconștient copiilor săi. Această educație „la vatra părintească“ a rămas chiar până în zilele noastre baza oricărei creșteri, pe care școala o continuă numai. Nu cartea, cerneala și hârtia sunt începutul școlii, ci viața de toate zilele din casa părintească. Blândețea tratamentului părinților și bunele îndrumări ale acestora indică cea mai sigură cale, pe care trebuie să o urmeze sufletul și intelectul copilului.

Dacă blândețea e cel mai eficace mijloc de a îndrepta relele înăscute, urmează că educatorul cel mai iscusit va fi acela, care este cel mai apropiat de psihicul copilului, având și un izvor mai bogat de iubire, adică femeia. Chiar și Pestalozzi, care a fost crescut de mama sa, are mai mare încredere în educatorul femeie.

Desigur, femeia-mamă este cea mai indicată ca educatoare a sufletului. Rolul tatălui este

de a îndruma prin vorbe, dar mai ales prin exemple și prin probitatea unui caracter drept și înalt.

Toate aceste principii transmise în mod natural din familie în școală, vor trebui să dea cele mai fecunde rezultate. Exemple vii sunt rezultatele obținute în școlile apusene unde educatorul caută să-și apropie sufletul copilului, devenind cu adevărat prieten.

Ca învățătură, desprindem din cartea dlui prof. S. Mehedinți că metoda cea mai potrivită de urmat în școală este: blândețea, iubirea, răbdarea, îndrumarea prin exemple și dezvoltarea caracterului.

Acestea introduse și în școala noastră, adaptate împrejurărilor noastre specifice și sufletului copiilor noștri, ar schimba în mai bine rezultatele obținute până acum, printr'o muncă demnă de o mai bună soartă.

Eugenia Rusu.

— *Teodor Geantă: „Pentru educația religioasă a copilului.“* In toamna trecută, Prea Sfințitul Episcop Visarion, a instituit un concurs pentru alegerea celei mai bune lucrări metodologice asupra predării învățământului religiei, fixând pentru aceasta un premiu de 10000 lei și tipărirea cărții pe spesele Episcopiei Hotinului.

Comisiunea de cercetare a fost compusă din dnii profesori universitari: C. Tomescu, C. Fedeles și Dr. Mihail Rădulescu, care au opinat:

„In general lucrarea dlui Teodor Geantă se prezintă ca una dintre cele mai bune lucrări de

gedagogie din literatura noastră, putând figura cu cînste în literatura oricărei țări din apusul Europei. Vigurozitatea gândirii, frumusețea formei, documentarea temeinică, — ne dau dreptul de a face afirmațiunea de mai sus.

Din cercetarea celor opt manuscrise, ce ni s'au prezentat, noi, comisiunea, opinăm că cea mai reușită lucrare este a dlui Teodor Geantă, sub titlul „Pentru educația religioasă a copiilor“ care merită a fi premiată și totdeodată și publicată“. — Se poate procura direct dela Episcopia Hotinului (orașul Bălți) sau prin orice librărie. Prețul 50 lei.

— *N. P. Smochină*: „Dănilă Apostol, Hatmanul Ucrainei“ este titlul broșurei No. 47 apărută în biblioteka „Cunoștințe Folositoare“ din lumea largă de sub directiva redacțională a dlui prof. universitar I. Simionescu. Broșurile apărute în biblioteka aceasta sunt cele mai potrivite pentru popularizarea cunoștințelor universale. Prețul unui nr. numai 8 lei. Se pot procura dela „Cartea Românească“ sau dela orice alta librărie din țară.

— *In editura „Cartea Românească“* a apărut „Pagini alese din scriitorii români“ — seria nouă — No. 1, Ion Neculce: Letopisețul Țării Moldovei. O seamă de cuvinte și No. 2, V. Alecsandri: Poezii Populare. Ambele broșuri în ediție îngrijită de dl Ion Pillat.

— „*Satul și Școala*“ Anul II. No. 5, Cluj. Redactată de dnii

C. Iencica și D. Goga profesori. Remarcăm articolele: *Bălcescu ca erou social* de dl Ion Breazu, *Problema educației în America* de dl Gh. Tulbure și *Lecții de compunere* de dna Ana C. Iencica. O bogată pagină juridică, cronică și bibliografie.

— „*Amicul Școlii*“ Anul IX. No. 3—4, Cluj. Revistă pedagogică-culturală-socială. Redactor dl Marian Sasu, revizor școlar. Ne înfățișează manifestările de activitate culturală a învățătorilor din județul Cluj, prin: „*Infăptuiri frumoase la sate*“, „*Cercuri culturale—Serbări școlare*“ etc. Reținem articolele: „*Invățământul primar în primejdie*“ de dl M. Sasu și „*Compunerile în șc. primară*“ de dl V. Zdrenghea.

— *Dl. Gh. Oprescu-Grindași*, învățător la școala din Valea Măcrișului, jud. Ialomița, a publicat lucrarea „*Ciasuri de șezătoare*“ culegere de bucăți potrivite pentru șezătorile copiilor. Cartea are o prefață scrisă de Dl. Prof. S. Mehedinți (prețul 40 lei), cu rabat de 30%.

— *Invățământul Primar*. Anul X. No. 4. Revistă pedagogică, culturală și socială. Organul oficial al Asociațiunii învățătorilor din jud. Făgăraș. Redactor dl Gheorghe Codrea. Din materialul bine aranjat remarcăm articolele de o mare actualitate pentru activitatea dascălească: „*Regionalism și localism cu aplicațiuni practice în învățământ*“ de dl Nicolae Ramba și „*Școala și viața*“ de dl. G. C.

— *Plaiuri Hunedorene*, Anul

III. No. 26. Revista Asociației Corp. didactic primar din jud. Hunedoara. Organ de cultură profesională și generală. Redactor dl. Al. David. Cu un material variat și bogat. Reținem articolele: „*Angelo Patri*” de dl. Al. David, și „*Higena școalelor*” care în continuare ne prezintă în culori vii istoricul învățământului primar național din Hunedoara, apoi „*Educația pentru combaterea minciunii*”, articol documentat de dl. Cornel Sântimbreanu, în care se preconizează formarea caracterului moral, ca un puternic mijloc de educație.

— *Cultura Poporului*. Anul

IV. No. 1—2. Revista Asociației învățătorilor din jud. Cetatea-Albă. Director dl. T. Iacobescu. Este o revistă de elită între revistele profesionale. Pe lângă un material variat și interesant ne dă și un număr de ilustrațiuni cu vederi romantice și istorice din acele ținuturi, probe de viața românească din timpurile apuse.

Din cuprinsul bogat menționăm articolele: „*In anul al IV.*” de dl. T. Răzeșu; „*Școli complementare de pescuit*” de dl. Ap. D. Culea; „*Dăscălii-me pe ogorul social*” de dl. L. Șt. Dâmboviță și „*Pedagogia teoretică și pedagogia practică*” de dl. Al. T. B. (D. M.)

TÂRG IEFTIN!

Diferite mărfuri puțin deteriorate din cauza unui incendiu, se desfac cu prețuri reduse la

SZABÓ COLOMAN

Zălau, Piața Mihai Viteazul

Buletinul Revizoratului școlar al jud. Sălaj

(Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și execută întocmai).

No. 418—1933. **Indrumări pentru șezătoarea de clasă.**
D-na Lucia Calomeri Inspectoare în Direcția Educației Poporului, dorind să introducă în școlile primare broșura D-sale „Indrumări pentru șezătoarea de clasă” Ministerul vă recomandă s'o faceți cunoscut școlălor primare din județ, fiind o carte necesară, făză a i se impune nimănu.

No. 665—1933. **Protecția naturii și mila pentru vietăți.**
Trimitem în copie ord. Onor. Minister No. 194.733—1932 cu învitarea ca fiecare direcțiune să înființeze asemenea asociațiune:
„În urma adresei Societății pentru Protecția animalelor, prin care arată dorința de a se insufla copiilor dragostea pentru natură și sentimente pentru tot ce este vietate, vă facem cunoscut că, Ministerul a apobat să se înființeze de către direcțiunile școlălor primare, Asociațiuni școlare cu scopul de a se propovădui printre elevi, protecția naturii și mila pentru vietăți. Societatea va organiza premii pentru cei merițoși și va înființa biblioteci pe la școli, cuprinzând cărți cu caracter cultural și educativ în aceasta privință. Odată cu aceasta vă înaintăm un statut al unei asemenea asociațiuni, ce urmează a se înființa” — Școala primară cu 4 clase din comuna Statut. Se înființează cu elevii școlăi primare „Societatea pentru Protecția animalelor, Florilor și Arborilor”. Societatea înnumără membrii activi toți elevii școlăi dela cl. I la cl. IV, precum și orice flăcău sau fată din sat ce-și ia obligația să respecte întocmai poruncele ce urmează: 1. Nici un membru al Societății nu va lovi nici un animal, nici nu va înjura, nici nu-l va blestema. 2. Nu va chinui jucându-se nici un fel de vietate. 3. Nu va prinde păsărele, nu va umbla după pui și cuiburi. 4. Va apăra oricând orice vietata căzută în mâna vre-unui copil rău. 5. Va ruga părinții să nu bată și să nu puie mari greutăți pe vite. 6. Va îngriji de hrana și curățenia vitelor de lângă casă. 7. Fiecare membru va distruge măcar un cuib (numai cu ouă) de cioară, această pasăre fiind rău făcătoare. Nu-i admis a se atinge de un cuib în care a eșit pui însă. 8. Fiecare membru va sădi măcar un pom sau copac în această primăvară și îl va îngriji în curtea sa. Cei mai mari trebuie să învețe altoirea. 9. Nu va rupe crengile, nu va svârli cu bețe după fructele pomilor. 10. Va lua parte în echipele de distrugere a omizilor care mănâncă frunzele pomilor și aceștia se usucă. 11. Va sădi flori ce înseninează sufletul. 12. Nu va rupe mlădițe celui mai sălbatec arbore. 13. Va denunța celorlalți membrii pe cei care nu se supun acestor porunci, va căuta să-l

îndrepte și la urmă îi vor scoate din mijlocul asociației, dela orice fel de joc și petrecere a ei 14. Toți membrii vor asculta orice ordin al șefului societății, pentru deprinderea acestor bune obiceiuri.

No. 1268—1933. **Ratele încasate de către Casa de Economie a corpului did.** Vă comunicăm mai jos adresa Casei de Economii a corpului didactic: „Vă rugăm să comunicați membrilor Casei că ratele încasate după terminarea împrumuturilor sunt reținerile ce lipsesc pe lunile în care nu s'au plătit salariile și nu rate încasate în plus din greșeală cum cred dnii membri“.

No. 1678—1933. **Învățătorii căzuți la exam. de grad II.** Onor. Minister cu ordinul No. 25063—933 dispune: Vă facem cunoscut că învățătorii înscriși la examenul de înaintare la gr. II, cari au căzut la primul examen și se prezintă din nou la 20 Martie a. c. rămân cu vechea inspecție specială, care contează și pentru a II-a sesiune.

No. 1773—1933. **Constituirea corului învățătoresc.** În vederea intensificării activității extrașcolare a membrilor corpului didactic, punem în vedere tuturor direcțiunilor școlare primare dela școalele urbane de stat și la cele din centrele mai mari (centrele de plasă) să constituie de urgență corul învățătorilor la care vor participa în mod obligator toți membrii corpului didactic de stat, inclusiv învățătoarele grădiniilor de copii și în mod facultativ și cei din jur. Am dori să se înființeze la toate școlile menționate corul învățătorilor, cunoscând că activitatea membrilor corpului didactic dela aceste școli va fi apreciată și după această latură a activităților. Zălau, 10 Martie 1933.

No. 1782—1933. **Răspândirea asociației „Cercetașii României“.** Comandamentul Legiunii de Cercetași din Satu-Mare ne comunică: „Acest comandament Vă roagă foarte călduros, ca să binevoiți a ne da tot concursul Dvoastră la răspândirea Asociației „Cercetașii României“. Spre acest scop, Vă rugăm ca să dați Dvoastre o circulară din nou către direcțiunile școlare, cel puțin din centrele mai mari unde sunt trei sau patru puteri didactice. Direcțiunile școlălor respective cari au primit circularele noastre, să binevoiască a răspunde, dat fiind împrejurarea prielnică de scutire de timbraj.“

No. 2051—1933. **Achitarea impozitelor.** În legătură cu circulara noastră No. 1880—1933, comunicăm că, la ridicarea salariilor de pe luna Martie a. c. trebuie să prezentăm dovadă liberată de percepătorul fiscal respectiv, că membrii corpului did. din circ. de percepere și-au achitat impozitele până la 31 Martie 1933. Punem în vedere tuturor învățătorilor de stat din județ, să scoată dela percepție această dovadă imediat, să o prezinte directorului circ. de salarizare, care le va concentra și ni le va înainta cu posibila urgență. Zălau, 13 Martie 1933.

No. 2052—1933. **Compenzația impozitelor.** Având în vedere că dintre membrii corpului didactic mai mulți au cerut compenzația impozitului din salariile restante, sunt rugați toți aceia care au obținut compenzație, să ne raporteze imediat ce sumă li s'a compenzat. Zălau, 13 Martie 1933.

No. 2061—1933. **Confirmările și transferările în inv. primar.** Onor Minister cu ord. No. 32636—1933 ne comunică: „Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a hotărât ca transferările și confirmările învățătorilor, în mod provizoriu, să se facă în cursul lunii Iulie, după norme cari se vor stabili și comunica la timp. În consecință, vă rugăm să nu mai interveniți pentru confirmarea învățătorilor din această categorie, deasemenea nici pentru transferări sau detașări; orice propunere în acest sens, nu va fi luată în considerație“.

No. 6316—1932. **Cultivarea terenurilor școlare.** Comunicând în cele ce urmează dispozițiunile Ministerului punem în vedere tuturor școalelor să se conformeze normelor prevăzute la art. 125, 127 și 128 din Regulamentul legii învățământului primar.

Vă aducem la cunoștință că prin aplicarea legii agrare cu ocazia lucrărilor de parcelare, s'a rezervat după posibilitate școlilor și bisericilor dela sate, câte un lot de pământ, până la 5 ha. Atribuirea acestor terenuri fiind făcută pentru un scop bine determinat și anume de a se da o nouă îndrumare învățământului practic utilizat, instituțiile respective au îndatorirea de a cultiva aceste terenuri după norme de exploatare dată fiind obligațiunea impusă prin dispozițiunile art. 137 din legea agrară care prevede:

Pentru asigurarea unei bune culturi a pământului micii proprietăți, o cât mai bună îndrumare a islazurilor comunale cum și punerea în valoare produselor micii proprietăți. Casa Centrală a Improprrietăririi are dreptul de a stabili și impune micilor proprietari obligațiuni privitoare la planuri de cultură, la organizarea mijloacelor de cultură și tovărășii, care să îndrumeze pe săteni spre o cultură rațională intensivă la desfacerea produselor lor și îmbunătățirea rasei vitelor, determinând și sancțiuni de luat.

Fiind informați că în majoritatea cazurilor școlile și bisericile exploatează terenurile ce li s'au afectat prin arendare la săteni sau în dijmă, schimbând în felul acesta cu totul destinațiunea prin crearea acestor rezerve.

Ministerul Agriculturii având îndatorirea de a veghea aplicarea strictă a dispozițiunilor legii agrare și de se va constata că în viitor școlile și bisericile vor continua în contra dispozițiunilor legii agrare, exploatarea terenurilor prin dijmă sau arendare și nu vor cultiva terenul, după un plan de cultură rațional, va fi nevoit să ridice folosința terenurilor acordate și a le da la improprrietărire îndreptățiților care în majoritatea cazurilor au rămas într'un număr apreciabil nesatisfăcuți.

Comunicându-vă cele de mai sus veți pune în vedere școlilor din acel județ, ca terenurile cu care au fost împroprietărite să fie cultivate după normele de exploatare practice date de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin școlile ce a înființat, etc.

No. 3020—1933. **Stârpirea omizilor.** Este cunoscut tuturor că, cultura arborilor fructiferi este una din cea mai importantă sursă de venit a locuitorilor în aceste regiuni, din nefericire însă această cultură este preliclitată, aproape distrusă, în fiecare an de invaziunea omizilor. Intrucât nici în acest an nu suntem scăpați de ele, invităm categoric toate direcțiunile școlilor să dispună ca sub supravegherea și controlul efectiv al D-lor învățători, elevii să înceapă depe acum stârpirea omizilor culegând frunzele arborilor în cari și-au depus ouăle și altfel să urmărească încontinuu toate fazele de dezvoltare ale acestor paraziți, distrugându-i, pentrucă în felul acesta să putem scăpa de ele și să redăm din nou pomicultorului sursa sigură de câștig.

Rev. șc. D. MĂRGINEANU.

Comitetul școlar al jud. Sălaj

No. 148—1933.

Inventarierea materialelor rămase dela construcțiile școlare

„Casa Autonomă a Pădurilor Statului, prin adresa No. 27143—933 ne face cunoscut că primind numeroase intervenții din partea prefecturilor de județe și comitetelor școlare, cari cer să li se aprobe, ca materialul lemnos de construcție ce a fost cedat gratuit în trecut din pădurile Statului pentru construcțiuni școlare, împrejmuiri, atenase, etc. la școli și cari nu au fost întrebuințate la timpul său în total sau în parte la dispoziție din lipsă de fonduri, din care motiv s'a depreciat, să fie întrebuințat ca lemne de foc.

În acest scop vă rugăm să luați măsurii ca să se facă:

a) Inventarierea materialului rămas, arătându-se la ce a fost întrebuințat celălalt, cu indicarea actelor justificative la întrebuințare;

b) Triarea celui bun de cel care nu ar mai putea fi întrebuințat decât pentru combustibil;

c) Adăpostirea lor așa că se garantează că nu se vor mai deteriora, până la dispozițiunile cari se vor comunica, după ce ne veți înainta raportul de îndeplinirea celor cerute mai sus“.

Comitetele școlare interesate sunt invitate a executa prezentul ordin în termen de 15 zile și să ne înainteze procese verbale semnate de toți membrii comitetului școlar.

Zălau, la 15 Martie 1933.

No. 266—1933

Inaintarea Conturilor de gestiune restante.

Punem în vedere Comitetele școlare care sunt în resanță cu Confurile gestiunilor pe anul 1931, eventual și pe exercițiile anterioare, să ni le înainteze necondiționat în cursul acestei luni, cunoscând că acei ce nu vor executa prezentul ordin la timp se fac posibili de pedepse disciplinare și materiale, rămânând încărcăți cu gestiunea anilor respectivi.

Imprimitele necesare pentru gestiunea anului 1932 le vom trimite ulterior, urmând ca până la acea dată să se facă toate lucrările pregătitoare.

No. 267—1933.

Intocmirea bugetelor pe exercițiul anului 1933—1934.

Urmare la ordinul nostru No. 1394—1932, facem cunoscut că, anul financiar al statului începând la 1 Aprilie, urmează ca și anul bugetar al Comitetele școlare trebuie să înceapă la 1 Aprilie și să dureze până la 31 Martie al anului viitor.

În consecință punem în vedere tuturor Comitetele școlare să procedeze la întocmirea bugetelor pe exercițiul financiar 1933—34 și să le înainteze spre aprobare până la data de 31 Martie 1933.

Bugetul școlii se va întocmi în armonie și colaborare cu consiliul comunal spre a se putea evita astfel neplăcerile din trecut, când în bugetul școlii se prevedea o anumită sumă, iar în bugetul comunei alta cu mult mai mică.

Deasemenea la întocmirea bugetelor se va avea în vedere spiritul de economie, trecându-se în buget numai cheltuielile strict necesare urtei bune funcționări a școllelor, astfel ca bugetul școlleii odată întocmit să nu se mai poată discuta, având temelie reală.

Bugetele se vor înainta în trei exemplare, pe imprimitele tip din anul precedent, fiind semnate de toți membrii Comitetului.

Zălau, la 15 Martie 1933.

Președinte :
Ioan Deleu.

Secretar — Revizor școlar :
D. Mărgineanu.

Asociația inv. din jud. Sălaj

No. 16—1933.

Comunicat

Asociația Inv. din jud. Sălaj, conform instrucțiunilor primite dela centru, a convocat și ținut adunare generală extraordinară la școala primară de stat din Zălau, în ziua de 26 Februarie 1933, pentru a discuta asupra noiei situații croiată prin reducerea din nou a salariilor și asupra nedreptăților ce îndură de ani de zile, îndeosebi membrii corpului didactic primar și totodată pentru formularea desideratelor sale, pentru a le înainta centrului din București.

Învățătorii s'au adunat într'un număr destul de frumos și după discuțiuni calme, binedocumentate s'a primit în unanimitate următoarea

Moștione

Învățătorii din jud. Sălaj, adunați în ziua de 26 Februarie 1933, în adunare generală extraordinară în Zălau, constată starea grea și insuportabilă a situației lor materiale și cumplita mizerie în care sunt ținuti prin neplata salariilor restante de pe 5 (cinci) luni pedeparte, iar pedealta parte pentru faptul că, sunt ținuti de ani de zile (din 1927) în afară de legea armonizării salariilor care fapt constituie o degradare umilită a educatorilor neamului, precum și pentru reducerile de salarii care se aplică dela 1 Ianuarie a. c. *protestează cu sufletul plin de amărăciune și nemulțumire împotriva nedreptății ce li-se face.*

În consecință ei cer:

1. Integrarea imediat în salarul legal pe baza legii armonizării. Gradațiile corpului didactic să facă parte integrantă din salar aplicându-i-se acelaș coeficient ca și la salariile de bază.

2. Trecerea gradațiilor, cu drept retroactiv, în bugetul anului 1933, socotindu-se coeficientul la gradație egal cu acela acordat ofițerilor și magistraților și achitarea fără întârziere a acestei diferențe.

3. Achitarea sporurilor convenite prin definitivat și înaintare si pe timpul trecut.

4. Achitarea imediată, *în numerar*, a salariilor restante din anii 1931 și 1932.

5. Privitor la noua reducere a salariilor, să se stabilească un minimum de existență de 3000 lei, care să fie scutit de ori ce fel de reducere. Cota de reducere să fie progresivă și proporțională pentru toate salariile numai dela minimum în sus. Față de corpul didactic, reducerea să se facă numai după integrarea

în salarul legal conform legii armonizării. Reducerea salariilor să se aplice la salariile tuturor categoriile de salariați, aceeași reducere pentru sate ca și pentru orașe.

6. Să se mențină toate posturile devenite vacante în anul 1933. Suspendarea posturilor vacante ar constitui o gravă lovitură școlii și culturii naționale și ar crea o situație și mai grea absolvenților de școli normale, cari așteaptă de mai mulți ani numire. Să se mențină în situația actuală toate școlile normale de azi.

7. Să se convoace un mare congres la București cu delegația la M. S. Regele.

8. Să se înființeze un cotidian pe țară, al corpului didactic cu sediul în București.

Pe urmă :

Resping cu indignare toate atacurile și acuzele pornite contra președintelui dlui *D. V. Toni*, dar totatunci își exprimă admirația pentru lupta bărbătească ce depune în interesul obștei dăscălești și îl asigură de sentimentele de solidaritate și stima ce-i păstrează.

Asociația Inv. din jud. Sălaj, își va susține moțiunea de mai sus, prin delegații săi, în congresul ce se va convoca. Roagă biuroul central, ca să ia, și până atunci, toate măsurile ce va crede de bine, apelând la forurile în drept, pentru repararea nedreptății făcute corpului didactic primar și pentru intrarea în legalitate.

Ca delegați, cu puteri depline, pentru Congresul ce se va convoca în chestiune sunt aleși dnii: președintele și Ioan Cleja, membrii în com. centr. iar pentru acoperirea cheltuelilor de deplasare se votează unanim o cotizație de 10 lei de fiecare învățător.

* * *

Aceasta moțiune, care s'a înaintat celor îndrept, se comunică colegilor din județ, ca să ia știre și aceia, cari din motive neprevăzute, nu au putul lua parte la adunarea din 26 Februrie a. c.

Șimleul-Silvaniei, la 2 Martie 1933.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
Nicolae Căprar.

Redactor responsabil: *D. Mărgineanu.*